

Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen toimintakauden 2023–2024 arviointi

Toimintasuunnitelman arviointi

Varsat 2023–2024

Leikki

Varsoissa leikille annetaan aikaa. Leikkiä tuetaan aikuisen toimesta. Taitavammat leikkijät osaavat leikkiä jo yhdessä, mutta ryhmässä on myös paljon rinnakkaisleikkijöitä. Ryhmän nuorimmilla leikki on lyhyt kestoisempaa ja leluja ja asioita tutkitaan paljon. Lasten kiinnostuksen kohteet ovat olleet erityisesti erilaiset koneet, maatila leikki sekä keittiö/koti leikki. Ulkona lapset tutkivat ympäristöään, mutta hiekkalaatikolla leikkiminen on suurelle osalle mieluisaa. Lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan on laitettu leikkejä esille. Leikkien esillepanoa myös vaihdellaan. Lapsia rohkaistaan kysymään ja ottamaan muita lapsia leikkiin mukaan. Aikuiset ovat havainnoimassa leikkiä ja lastenvuorovaikutusta keskenään. Tarvittaessa aikuinen puuttuu leikkiin ja ohjaa leikkiä.

Kielten rikas maailma

Varsoissa tuetaan lapsen puheen kehitystä sekä sanavaraston karttumista sanoittamalla arjentoimintoja ja tunteita. Kaikkien lasten käytettävissä on kuvatuki. Aamuisin ennen ulos lähtöä lapsille luetaan satuja, loruja tai pidetään laulutuokio. Vuoden hittilaulut ovat Piippolan vaari sekä traktori laulu. Varsoilla on ollut käytössä Kieli ja liikunta materiaali. S2 lapsia on ollut muutama ja heitä huomioidaan arjessa sanoittamalla arkisia toimintoja sekä käyttämällä kuvatukea. Aikuisen tuki on heille tärkeää.

Ilmaisun monet muodot

Varsoille on suunniteltu tuokioita, joissa ikätason mukaan askarrellaan, lauletaan, musisoidaan, liikutaan jne. Varsoissa on askarrettu ja maalattu. mm. vahvuusvariksia, kortteja, vappuhattuja jne. Lauluina laulettu Piippolan vaari, bussilaulu, kaivurilaulu sekä Fröbelin palikoita. Laulutuokioissa yhdistyy laulu ja liike. Lorut voivat olla myös toiminnallisia. Myös ruoka hetkeä edeltää ruokaloru, joka vaihtelee vuosittain.

Minä ja meidän yhteisömme.

Varsat ovat tutkineet lähiympäristöä. Olemme käyneet Leikkipuistossa, Rautarinteen metsässä, Hevosopistolla, Pertun kaarella, kirjastolla sekä seurakuntatalolla ja kirkossa. Toisten kanssa toimimista harjoitellaan päivittäin arjen tilanteissa ja leikin ohella. Väärän ja oikean erottamista harjoitellaan ikätasoisesti. Erilaiset uskonnot ja kulttuurit huomioidaan toiminnassa.

Kuluneen toiminta kauden aikana on juhlistettu Kekriä, sadonkorjuu juhlaa. Lisäksi vietetty kevät ja joulujuhlaa. Lasten syntymäpäiviä juhlistaan laulaen onnittelu laulu sekä antamalla kortti.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Pienimmät varsat tutkivat piha aluetta ja pikkuhiljaa uskaltautuvat menemään pidemmälle pihalla. Matkaa taittaessa ihmetellään lintuja, oravia sekä lentokoneita. Lasketaan käpyjä, kiviä, puita jne. Voidaan pohtia miltä jokin luonnon materiaali tuntuu. Lähimetsässä on järjestetty myös luonto aiheista bingoa.

Teknologia kasvatusta on toteutettu ikätasoisesti. Ryhmässä on tutkittu mm. tablettia.

Kasvan, liikun, kehityn

Varsoissa tutustutaan ruokaan ja opetellaan kauniita pöytätapoja. Pöydässä istutaan ei keikuta tuolilla. Varsojen ryhmän ruokailut ovat hiljaisia ja rauhallisia. Opetellaan maistelemaan ruokaa monipuolisesti. Aikuinen auttaa lasta ruokailussa, jos lapsi apua tarvitsee. Kannustetaan syömään itsenäisesti.

Ryhmässä on lapsia, jotka vasta opettelevat kävelemään. Heille annetaan mahdollisuus harjoitella taitoa antamalla tarvittava tuki. Lapset kävelevät siirtymätilanteissa. Varsat ulkoilevat säännöllisesti aamuisin ja iltapäivisin. Varsat ovat käyneet liikkumassa läheisellä leikkipuistolla sekä lähiympäristössä.

Liikkuessa päiväkodin alueelta pois harjoitellaan liikennekäyttäytymistä ja -sääntöjä. Ikätasoisesti harjoitellaan omien rajojen ja levon tarpeen tunnistamista. Ikätasoisesti harjoitellaan hygieniasta huolehtimista: Käsien pesemistä, vessassa käymistä, vaatteiden pukemista ja riisumista.

Toimintakauden tapahtumia ja toimintaa:

25.8. hevospöytä Hevosopistolta kävi päiväkodin parkkipaikalla

12.9. vanhempainilta, varhaiskasvatustapahtumat

13.10. Heporannan kekrijuhla päiväkodin pihalla

8.12. joulumuskari kirkossa (kysely huoltajille, osallistuuko lapsi kirkon vai päiväkodin joulumuskarituokioon)

12.12. jouluruokailu

13.12. joulujuhla

14.2. ulkotapahtuma/ystävänäpäivä

14.3. vietimme valtakunnallista varhaiskasvatustapahtumaa, Heporannan päiväkodille oli kutsuttu kunnan päättäjiä tutustumaan varhaiskasvatukseen arkeen ja toimintaan.

27.3. pääsiäisvaellus kirkossa (huoltajille kysely, osallistuuko lapsi)

30.4. Heporannan yhteinen vapputapahtuma päiväkodin pihalla

3.5. Ulkoilu- ja liikuntapäivä Hevosopiston alueella

8.5. Unelmien liikuntapäivä Pertunkaassa (pomppulinna)

24.5. Varhaiskasvatuksen yhteinen Hevosajelu Heporannan päiväkodin lähistöllä

28.5. Heporannan päiväkodin ja perhepäivähoitajien toiminnallinen kevätjuhla

Henkilökunnan koulutukset:

- 23.10. tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskoulutus koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle.
- 10.5. koko varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspäivä, tutustuminen si-
toimintaterapeutin, Sirpa Kaurasen, tiloihin Somerolla

Toimintasuunnitelman 2023-2024 arviointi, Vauhtivarsat

Ryhmän henkilöstö ja lapsilukumäärä

Kausi 2023-2024 on ollut vaiherikas. Syyskausi alkoi 13 lapsen ryhmällä, kauden alussa opettajana aloitti Hanne Hovilainen (opettajan sijaisuus, kunnes rekrytty opettaja aloittaisi marraskuussa -23) ja lastenhoitajana Hedi Suonpää. Syyskuussa ryhmässä aloitti perhepäivähoitaja Ritva Paija ryhmäavustajana. 6.11.2023 ryhmässä aloitti uusi varhaiskasvatuksenopettaja Viivi Ramstedt, joka irtisanoutui tehtävästään 31.1.24. Hanne Hovilainen teki opettajan sijaisuutta 31.1. - 15.4. välisen ajan, kunnes alatalon (Varsojen) varhaiskasvatuksen opettaja Anne-Mari Paloposki siirtyi Vauhtivarsojen opettajaksi.

Lisäksi saimme varhaiskasvatukseen ostopalveluna varhaiskasvatuksen erityisopettajan, Kirsi-Leena Hotisen, joka käy päiväkodilla n. 2 kertaa kuukaudessa.

Myös lasten lukumäärässä tapahtui jonkin verran muutoksia. Ryhmä alkoi siis 13 lapsen voimin. Varsoilta siirtyi vauhtivarsoihin 1 lapsi tammikuussa ja 1 lapsi helmikuussa. Lisäksi perhepäivähoidosta siirtyi vauhtivarsolle 2 lasta huhtikuussa, joten ryhmän koko kasvoi syksyn 13:sta kevään 17 lapseen.

Koulutukset:

23.10. tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskoulutus koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle.

Syksyllä -23 – keväällä-24 Heidi Suonpää opiskeli *Lapsen tuen tarpeisiin vastaaminen yhteistyössä huoltajien ja muiden ammattilaisten kanssa* opintokokonaisuutta.

Ritva Paija aloitti lastenhoitajan pätevyätymisopinnot oppisopimuksella tammikuussa -24.

Hanne Hovilainen ja Ritva Paija kävivät tukiviittoma-koulutuksen alku vuodesta -24.

10.5. koko varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspäivä, tutustuminen si-toimintaterapeutin, Sirpa Kaurasen, tiloihin Somerolla. Lisäksi linjasimme tulevan kauden yhteistä toimintaa ja kävimme läpi arvokeskustelua tulevissa tiimeissä.

Toimintakauden tapahtumia ja toimintaa:

25.8. hevospöytä Hevosopistolta kävi päiväkodin parkkipaikalla

12.9. vanhempainilta, varhaiskasvatusmessut

13.10. Heperannan kekrijuhla päiväkodin pihalla

8.12. joulumuskari kirkossa (kysely huoltajille, osallistuuko lapsi kirkon vai päiväkodin joulumuskariuokioon)

12.12. jouluruokailu

14.12. Vauhtivarsojen joulujuhla Partiomajalla

19.12. Joulupakettien avaaminen (hanke-kalusterahoilla hankittuja leluja ja tarvikkeita leikkiympäristön kehittämiseen)

14.2. ulkotapahtuma/ystävänpäivädisco

16.2. Retki rautarinteelle, pulkkamäki

11.3. Avaruusprojektin näyttely huoltajille

27.3. pääsiäisvaellus

30.4. Heporannan yhteinen vapputapahtuma päiväkodin pihalla

3.5. Ulkoilu- ja liikuntapäivä Hevosopiston alueella

8.5. Unelmien liikuntapäivä Pertunkaassa (pomppulinnat)

14.3. Valtakunnallinen varhaiskasvatuspäivä, kunnan päättäjät kutsuttiin päiväkodille tutustumaan varhaiskasvatuksen tiloihin, arkeen ja toimintaan

14.5. tulevien Ponien (5-vuotiaat) tutustuminen tiloihin ja kasvattajiin

24.5. Varhaiskasvatuksen yhteinen Hevosajelu Heporannan päiväkodin lähistöllä

28.5. Heporannan päiväkodin ja perhepäivähoitajien toiminnallinen kevätjuhla

Ypäjän varhaiskasvatuksen logon piirustuskilpailu lapsille maaliskuu -24

Ryhmän toimintaa ohjaa valtakunnallinen ja Ypäjän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma, sekä tiimeissä laadittu tiimisopimus. Tiimisopimusta on päivitetty vasukeskustelujen jälkeen (esiin nousseet asiat lasten vasuista) ja henkilöstömuutosten aikoihin. Vauhtivarsojen toimintaa linjasi, kevään -23 koulutuspäivän *huomaa hyvä* -pohjalta, vahvuudet ja hyvien asioiden huomioiminen. Kehut ja timanttien keruu hyvästä ja toivotusta käytöksestä.

Arjen toiminnassa kulki mukana erilaisin projektein ja toiminnan tavoin *vahvuusvaris*. Pedagogisena menetelmänä on käytetty paljon pienryhmätoimintaa. Lapset on jaettu 3 pienryhmään ja jokainen lapsi on päässyt itse vaikuttamaan oman pienryhmänsä nimeen.

Jokaiselle kuukaudelle oli aiheena eri vahvuus, (esim. ystävällisyys, myötätunto, rehellisyys) joista pienryhmissä keskusteltiin, luettiin aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja laulettiin vahvuusvariksen lauluja. Pienryhmissä käytiin läpi lisäksi tunnetaitoja ja hyviä kaveritaitoja. Alkuvuodesta -24 käynnistettiin myös Kili-kerho, jossa tuetaan lapsen kielellisiä ja liikunnallisia taitoja. Pienryhmätoiminta on rauhoittanut ryhmän toimintaa ja ollut hyvänä runkona toimintasuunnitelman laadinnassa.

Lisäksi projektit ovat olleet vahvasti vauhtivarsojen toiminnassa mukana. Syksyllä lapset nikkaroivat omille vahvuusvariksilleen sängyt. Ryhmän oma Vahvuusvaris kulki myös jokaisen lapsen kotiin yhtenä viikonloppuna ja lapset saivat yhdessä huoltajien kanssa kirjata vahvuusvariksen viikonlopun tapahtumia ja tekemisiä, tässä myös huomioitu perheiden osallistamista. Tammikuussa -24 alkoi avaruus-projekti. Lapset askartelivat

planeettoja, omat raketit ja yhdessä muokattiin nukkarihuoneessa 'avaruus', johon yhteistyöllä rakennettiin avaruusaluksen komentokeskus/ohjaamo.

Leikki on toimintakulttuurin peruspilari. Lapsille on suotu leikkiaikaa sisällä ja ulkona, mahdollistettu pitkäkestoista leikkiä. Lasten mielenkiinnon kohteita on huomioitu leikkiympäristöä rakentaessa, esim. avaruushuone, dinomaa. Lapset saavat itse valita leikkejä, mutta myös aikuiset ohjaavat ja ohjeistavat lapsia leikkeihin ja eri leikkikavereiden kanssa leikkimään.

Oppimisen alueet toiminnassa:

kielten rikas maailma

Vauhtivarsoilla on käytetty vahvasti kuvatukea arjen tilanteissa, esim. päiväjärjestys kuvitettuna, leikkitaulu, kuvat pukemisen apuna. Lisäksi tukiviittomat ovat olleet käytössä koko ryhmällä, mm. ruokaloru, aamupiirissä päiväjärjestyksen läpikäyminen (kuvat ja tukiviittomat). Jokainen lapsi on hyötynyt sekä kuvatuesta että tukiviittomista, erityisesti niistä on ollut apua S2-lapsille, sekä lapsille, joilla puheen tuottamisen kanssa vielä haasteita/tuen tarvetta.

Kirjojen lukeminen, lorut ja laulut erityisesti aamupiiri tuokioissa. Kirjastokäynneillä lapset itse saivat valita mieleisiään kirjoja luettavaksi. Loppuvuonna oli käytössä myös kokeilujakso lukulumo-sovelluksesta. Arjen sanoittaminen ja selkeä kommunikointi ovat olleet oleellinen osa kielen kehityksen tukemisessa.

ilmaisun monet muodot

Musiikkia on käytetty apuna tuottamaan esim. kehollista ilmaisua. Musiikki on innostanut lapset laulamaan, tanssimaan ja liikkumaan. Laulutuokioita on järjestetty viikottain, usein aamupiirin yhteydessä. Disco, tanssiaiset sekä naamiaiset ovat mahdollistaneet erilaiseen pukeutumiseen ja roolivaatteiden käyttöön.

Käsitöitä on tuotettu eri projektien yhteydessä, maalaamista, puusta nikkarointia, kankaan painantaa, isompia askartelukokonaisuuksia pahvilaatikoista (avaruusaluksen ohjaamo, dinomaa). Lisäksi lapset ovat omatoimisesti askarrelleet paljon 'hiljaisen tekemisen' aikana (nukkarin jälkeen), kaikilla on ollut käytössä oma vihko, johon on saanut itsenäisesti leikata ja liimata lehdistä kuvia, kirjoitella kirjaimia, piirtää kuvia jne.

minä ja meidän yhteisö

Lähiympäristöä on käytetty aktiiviseen retkeilyyn ja samalla ollaan tutustuttu lähellä oleviin alueisiin. Vauhtivarsoilla on ollut lähes viikottain yksi päivä, jolloin on poistuttu päiväkodin pihalta lähiympäristöön ulkoilemaan ja retkeilemään.

Kalenterivuodessa on huomioitu eri juhlapyhät. Seurakunnan kanssa tehtävässä yhteistyössä ovat huoltajat saaneet vaikuttaa itse siihen saako lapsi esim. osallistua seurakunnan järjestämään toimintaan seurakunnan tai kirkon tiloissa. Seurakunnan järjestämä muskarituokio päiväkodilla on ollut ei katsomuksellista toimintaa/musiikkia.

Kaveri- ja tunnetaitoja on käyty läpi lasten kanssa pienryhmissä. Lisäksi arjen tilanteissa on tarpeen mukaan puututtu tilanteisiin ja käyty keskustelua hyvistä kaveritaidoista, oikean ja väärän erottamisesta sekä tunteiden käsittelystä. Keskustelua on käyty paljon siitä, miten ollaan hyvä kaveri toiselle, miten otetaan toiset huomioon, ei satuteta toista ja hyväksytään jokainen sellaisena kuin hän on.

tutkin ja toimin ympäristössäni

Matemaattiset taidot ovat olleet osa arkea, lasketaan erinäisiä asioita, vertaillaan ja lajitellaan. Pelataan lautapelejä, muotopelejä. Luontoa on ihmetelty ja tutkittu mm. retkillä ja ulkoillessa, luontobongausta/etsitään luonnosta erilaisia asioita. Vuodenaikojen muuttuminen ja muutosten havainnointi. Ipadi on ollut lasten käytössä valvotusti ja peliaika on ollut max.15min. Ipadin on ladattu lapsille ikätasoon soveliaita oppimispelejä.

kasvan, liikun ja kehityn

Hyviä ruokailutottumuksia ja -tapoja harjoitellaan päivittäin. Opetellaan ja rohkaistaan lapsia maistamaan uusia ruokia. Keskustellaan hyvistä pöytätavoista, opetellaan kiittämään, istutaan kauniisti ja rauhoitutaan ruokailuhetkeen.

Ulkona liikkua huomioidaan muuta liikennettä ja sääntöjä. Turvallisuuteen kiinnitetään erityisesti huomiota; huomioliivit käytössä, kuljetaan jonossa rauhallisesti, huomioidaan muut liikenteessä olevat, kasvattaja huolehtii turvallisista reittivalinnoista. Jokaista lasta muistutetaan seuraamaan liikennettä ja keskittymään kulkiessa turvallisuuteen.

Yhteistyö huoltajien kanssa:

Huoltajille on tehty toimintaa näkyväksi eteisin viikkotaulun pohjalta. Jokaiseen päivään on laitettu toiminnasta kuvia, jotta myös lapsen on helpompi huoltajille kertoa päivän toiminnasta. Syksyllä järjestettiin vanhempainilta, varhaiskasvatusmessu tyylisesti. Toimintakauden alussa (syksy -23) vasu- keskustelut ja niitä on päivitetty viimeistään keväällä -24, tarvittaessa aiemmin. Tuonti- ja hakutilanteet ovat tärkeä osa huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä, jolloin voidaan vaihtaa kuulumisia puolin- ja toisin. Lisäksi pedanet on toiminut viestintäkanavana varhaiskasvatuksesta kotiin päin. Pedanetiin on tehty omaa blogia ryhmän toiminnasta.

Lopuksi:

Muutoksia on ollut niin henkilöstössä kuin ryhmän koon muuttumisessa. Näistä huolimatta pienryhmätoiminnan avulla on saatu rakennettua selkeät raamit toiminnalle, joka on myös tärkeä osa rauhoittamaan isoa ryhmää ja äänitasoa. Pienryhmätoiminta onkin siis asia joka on onnistunut hyvin toimintakauden aikana. Lisäksi leikkiympäristön kehittäminen lapsia osallistamalla, on ollut hieno onnistumisen kokemus - lapset ovat päässeet vaikuttamaan ja suunnittelemaan toimintaympäristöä.

Toimintakertomuksen 2023-2024 arviointi/ Ponit

1

Ponien ryhmässä kaudella 2023-2024 on toiminut varhaiskasvatuksen opettaja Johanna Vapalahti, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Sari Ojala sekä kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Sini Ruusiala. Sini Ruusiala on ollut Ponilla vaihtelevasti, kuitenkin useana päivänä viikossa, sillä hän on sijaistanut muissa ryhmissä sairaslomina ja vuosilomia. Lisäksi hän on ollut muissa ryhmissä aamu- ja iltapäivisin silloin, kun jossakin ryhmässä ollut vähä henkilökuntaa työvuoroista johtuvista syistä. Sini on ollut esiopetuksessa tiistaisin valvomassa lasten lepohetkeä esiopetuksen henkilökunnan pitäessä joka viikkoista tiimipalaveria. Keväällä 2024 Ponissa on ollut lastenohjaajaopiskelija, harjoittelu jatkuu kesäkuun loppuun saakka.

2

Poneilla puututtu kiusaamiseen ja syrjintään heti havaittaessa tai lapsen siitä kertoessa. Ryhmään lasten kanssa juteltu ja tutustuttu draaman keinoin siihen, mitä kiusaaminen on ja ei ole. Olemme ryhmässämme erityisesti panostaneet psyykkisesti turvalliseen kasvuympäristöön pitämällä yllä hyväksyvää ja kunnioittavaa ilmapiiriä aikuisten esimerkkiä unohtamatta. Ryhmässä on huolehdittu, ettei kukaan jää tahtomattaan toistuvasti leikkien ulkopuolelle vaan kaikki otetaan mukaan. Toiminnassa on joustettu ja suunnitelmia muutettu tilanteiden ja lasten tarpeiden mukaan.

Lasten huoltajien kanssa on käyty vasukeskustelut toimintavuoden aikana.

3

Poneilla leikeille on ollut aikaa paljon ja joka päivä. Leikkejä on valittu leikkitaulun avulla, leikkipareja on myös arvottu. Myös mahdollisuus leikkiin mieluisan ystävän kanssa on ollut. Leikkiympäristöjä on muokattu ja vaihdeltu toimintakauden aikana, teemoina on ollut esimerkiksi kauppaleikki, sadonkorjuutori, eläinlääkäri ja autokorjaamo. Aikuiset ovat leikkitalanteissa kuulolla ja puuttuneet ja ohjanneet leikkiä tilanteen sitä vaatiessa. Leikistä tehtyjen havaintojen pohjalta aikuiset ovat saaneet tärkeää tietoa lasten rooleista leikeissä ja niiden pohjalta kaikille turvallista ja mukavaa ilmapiiriä on kehitetty. Ponien ryhmässä on myös ollut huumoria ja hassuttelua.

Ponien ryhmän yhteishenkeä ja liikunnallisuutta on ylläpidetty muutamana päivänä viikossa yhteisillä laulu- ja liikuntahetkillä. Pihalla on leikitty sääntöleikkejä, joissa kaikki ryhmän lapset ovat mukana. Olemme käyneet Pertunkaaren ja Perttulan koulun liikuntasalissa.

Kuluvalla kaudella Ponessa ei ole ollut kiinteitä pienryhmiä, vaan pienryhmät on jaettu tilanteiden ja toiminnan vaativalla tavalla. Tämä on sujunut hyvin. Lasten toiveita ja mielipiteitä on kuultu. Seinällä on toivepilvi, johon lasten toiveita on kirjattu ylös ja toteutettu pitkin kautta.

Kiusaamista ei Ponien ryhmässä sallita ja tinateisiin puututaan välittömästi. Kiusaamisen ehkäisemiseksi olemme pitäneet yllä luotettavaa ilmapiiriä, joka lisää lasten turvallisuutta. Hyvistä teoista lapsia on keuhuttu ja niistä on kerrottu kaikkien kuullen kannustaen kaikkia toimimaan muita kunnioittavasti ja auttaen. Ryhmässä on käyty läpi kaveritaitoja ja tunnetaitoja arjen tilanteissa sekä ohjatuissa tuokioissa. Ponilla on lapsia kannustettu käyttäytymään hyvän tavan mukaisesti, jossa kiitos, ole hyvä ja anteeksi ovat tärkeitä sanoja. Olemme mm. laulaneet Hyvät tavat- laulua. Aikuiset ovat puhuneet ja kohdelleet toisiaan kauniisti ymmärtäen esimerkin tärkeyden. Ryhmässä on kunnioitettu erilaisuutta ja lasten kanssa on puhuttu siitä, kuinka jokainen meistä on erilainen, mutta yhtä arvokas ja kaikilla on joku vahvuus sekä opeteltavia asioita.

4

Lasten kanssa on harjoiteltu liikennekäyttäytymistä ja -sääntöjä aina päiväkodin pihalta poistuttaessa. Olemme mm. havainnoineet muuta liikennettä ja harjoitelleet liikennemerkkejä. Ihmissuhdetaitoja harjoittelemmme päivittäin arjen tilanteissa. Tunnetaitoja olemme harjoitelleet mm. tunnekuvien sekä lastenkirjojen avulla, esimerkiksi Ympyräiset-kirjasarja. Rauhoittumisen taitoa on opeteltu kuunnellen mielen jumppaa, jossa harjoitellaan levollista läsnäoloa tässä hetkessä. Lapset osallistuvat joka päivä lepoaikaan, jossa myös harjoitellaan pysähtymistä omien ajatusten äärelle ja pysähtymistä. Ryhmässä on ollut kuukauden teemoina mm. Olen ystävällinen ja kiva kaveri, jaan lelut ja leikin yhdessä sekä otan kaikki mukaan leikkiin. Omatoimisuuteen kannustetaan ja apua on tarjottu yrittämisen jälkeen.

Lasten mielipiteitä kuunnellaan ja niitä kunnioitetaan. Ryhmän seinällä on toivepilvi, jonne lasten yksittäisiä toiveita on kirjattu ja toteutettu pitkin kautta. Lapsia on havainnoitu ja heidän kiinnostuksen kohteitaan huomioitu toiminnan suunnittelussa. Lasten puheissa esiin nousseita asioita on yhdessä juteltu. Ponien ryhmässä tehty sosiogrammi, jonka avulla kartoitettu ryhmän lasten välisiä suhteita.

Olemme käyneet lähiympäristön kohteissa, kuten Pertunkaaressa sisällä ja ulkona, leikkikentällä, Perttulan koululla, kirjastossa, Rautarinteen portailla sekä läheisessä metsässä. Olemme tutustuneet vuoden eri juhlapäiviin, yhteisesti ryhmien kesken olemme juhlineet Kekriä ja Vappua. Ryhmän lasten

kulttuuritaustoihin on tutustuttu vähän mm. kieli, asut ja juhlat. Vanhemmat ovat olleet osallisina tuomassa tietoa lapsen kotona vallitsevasta kulttuurista.

Viikottaiset yhteiset tuokiot tukevat toisten huomioimista, asioiden jakamista ja lasten mielessä olevien tärkeiden asioiden esilletuomista. Ryhmässä harjoiteltu antamaan muille puheenvuoro ja odottamaan omaa vuoroaan. Ryhmätilanteissa viittaaminen on merkki puheenvuoron haluamisesta. Kuvat seinällä (käsi kertoo, korvat kuuntelevat, silmät katsovat, suu on hiljaa) auttavat muistamaan, miten yhteisissä kokoontumisissa kaikilla on hyvä olla.

Näkyvillä ryhmässä on erilaisia tekstejä ja kuvia. Tietoa on etsitty lasten kanssa esimerkiksi internetistä. Ypäjäinen – lehteen on tutustuttu kauden aikana. Lapsille luetaan erilaisia kirjoja ja kirjastosta jokainen saa käydessämme valita yhden mieluisan kirjan. Ipadeja ryhmän käytössä kaksi.

5

Lasten kanssa on keskusteltu ja heille on esitetty kysymyksiä. Kerran kuukaudessa on kaikkia lapsia sadutettu, he ovat saaneet kertoa jostakin kuukauteen liittyneestä tärkeästä tapahtumasta. Ryhmätilanteissa on harjoiteltu kuuntelemaan muita ja antamaan toisille puheenvuoro. Poneilla on käytössä kuvitettu päiväohjelma. Tukiviittomia on käytetty ruokaloruisissa ja laululeikeissä. Vahvempaa tukea puheen ja kielen haasteisiin tarvitseville on järjestetty kerran viikossa kerho, jossa näitä asioita on edelleen harjoiteltu. Materiaalina on ollut mm. Roihusten perhe. Ryhmässä on luettu kirjoja satuhetkillä sekä lepohetkellä päivittäin. Lukulumosovellusta käytettiin ryhmässä kokeilun aikana loppuvuodesta 2023. Tämä koettiin hyväksi lisäksi aikuisen lukemien kirjojen lisäksi. Lukulumo palveli erityisesti ryhmän kaksikielisiä lapsia. Kirjastossa on käyty n. kerran kuukaudessa. Lauluja on ryhmässä laulettu viikoittain. Lapset ovat saaneet toivoa haluamiaan lauluja. Poneissa on harjoiteltu riimejä riimipareja etsien, lorutellen. Alkuäänteitä on harjoiteltu muistipelissä, yhdessä ryhmänä äännekorttein avulla. Aakkoset ovat esillä ryhmän tiloissa. Tulkkipalvelua ei kauden 23-24 aikana ole ryhmässä koettu tarpeelliseksi.

Ponien ryhmässä on käytetty eri ilmaisun muotoja monipuolisesti. Lauluja on laulettu viikoittain ja musiikkihetkeen on sisälletty draamaa ja tanssia. Musiikissa on tutustuttu esim. hidas-nopea, hiljaa-kovaa käsitteisiin. Kuvataiteessa on käytetty erilaisia tekniikoita ja materiaaleja. Käytössä on ollut roolivaatteita. Lapset ovat tehneet esityksen Kolme pientä pukkia sadusta.

Olemme käyneet Pertunkaaren sisä- ja ulkotiloissa, Rautarinteen kuntoportaissa sekä metsässä, Salessa, torilla, Hevosopistolla, kirjastossa, Perttulan koulun salissa ja pihalla ja Leikkikentällä. Teimme pari vierailua kunnantalolle, vakapäällikön sekä teknisen johtajan luokse. Päivittäin harjoittemme hyvää vuorovaikutusta ryhmän aikuisten ja lasten kanssa. Arjen tilanteissa käymme läpi ristiriitatilanteita ja mietimme, oliko joku teko väärin tai oikein. Jos toiminnassa on parannettavaa, mietimme miten voisi toimia toisin. Kehumme lapsia ja aikuisia muiden kuullen. Luimme Ympyräiset-kirjoja ja käytössä on ollut tunnekuvia. Vuoden kierron mukaisesti olemme tutustuneet eri juhlapyhiin ja liputuspäiviin. Eri kulttuuritaustoista tulevien lapsien tavoista on juteltu, tutustuttu lippuihin, vaatteisiin, kuunneltu eri kielisiä lauluja. Vanhemmat ovat kertoneet meille esim. tärkeimmästä juhlastaan omassa kulttuurissa. Päiväkodin yhteisiä juhlia olivat kekri sekä vappu. Lisäksi kevätjuhla oli yhteinen koko varhaiskasvatuksen ja huoltajien kanssa.

Ryhmässä on ollut käytössä tehtäväpassit lapsille syksyllä sekä keväällä. Näissä on harjoiteltu mm. hahmottamista, sarjoitusta, lukumäärän ja määrän yhdistämistä. Numerot ovat olleet esillä ryhmän seinällä. Luokitteluun on ollut käytössä esim. eri väriset muovidinot. Muotoja on harjoiteltu toiminnallisesti muotolaattojen avulla sekä kynätehtävien muodossa. Pihalla olemme ihmetelleet erilaisia eläimiä ja hyönteisiä. Kävelyretkillä olemme seuranneet eri vuodenaikojen vaihtumista ja tutustuneet matkan varrella näkyviin puihin ja kasveihin ja eliöihin. Kaksi Ipadia on ollut ryhmän käytössä, näillä mm. pelattu oppismispelejä.

Päivittäisissä ruokahetkissä olemme harjoitelleen kauniita pöytätapoja, ruoan ottamista oman tarpeen mukaan ja tutustuneet eri ruokiin. Lasten kiinnostuksen mukaan olemme keskustelleet ruokien terveellisyydestä ja hyvän ravinnon tärkeydestä. Kannustettu maistamaan uusia makuja. Olemme halunneet pitää ruokahetkillä yllä positiivista ilmapiiriä. Lepohetki on päivittäin. Lasten kanssa on puhuttu levon ja pysähtymisen tärkeydestä jaksamiseen. Ryhmän tilojen yksi huone on ollut käytössä liikunnallisiin leikkeihin. Ohjattuja liikuntatuokioita on ollut sekä sisällä että ulkona erilaisten leikkien muodossa. Perustaitoja (esim. hyppy, juoksu, pallonheitto, liike eri suuntiin, reaktionopeus) on harjoiteltu lisäksi Jekku Jänö-teemalla. Talvella kävimme luistelemassa Pertunkaareissa sekä Perttulan koululla. Metsäretkien yleisin kohde on ollut Rautarinteen maasto. Olemme ulkoilleet kaksi kertaa päivässä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Retkillä olemme tutustuneet liikenneääntöihin, harjoitelleet tien reunassa pysymistä, liikenteen seuraamista ja turvallista tien ylitystä. Olemme tutustuneet matkan reiteillämme oleviin liikennemerkkeihin. Käsienpesun tärkeyttä on juteltu lasten kanssa ja kerrattu oikeaoppista käsienpesutekniikkaa.

Ryhmässä on tutustuttu ja opeteltu turvataitoja ja kehorauhaa. Lasten kanssa on harjoiteltu esittäen, miten poistutaan joutuessa epämiellyttävään tilanteeseen aikuisen kanssa. Heille on opetettu ns. uimapukusääntö eli toisen uimapukualueelle ei ole lupa koskea. Ryhmässä käsitelty omia rajoja, esimerkiksi halaukseen on hyvä pyytää lupa ja toisen toivetta kunnioitetaan.

6

Ryhmässä annettu tukea lapsille yksilöllisen sopimuksen ja tarpeen mukaan. Ponien ryhmässä on tehostetun tuen piirissä neljä lasta (+ yksi lääkinällinen) sekä yksi S2-lapsi. Talvella S2- lapsia oli kaksi. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa on tehty yhteistyötä tehostetun tuen piirissä olevien lasten osalta sekä hän on antanut konsultaatioapua myös koko ryhmän toimintaan.

7

Hoitosopimuksia on tarpeen mukaan päivitetty syksyllä. CGI-Vesan tullessa käyttöön talvella, lasten tiedot löytyvät sieltä vanhempien päivittäminä. Pedanettiin olemme laittaneet kuvia ja kirjoittaneet toiminnastamme vanhemmille nähtäväksi. Viikoittaiset ryhmän puuhut on kirjoitettu näkyville ryhmän eteiseen.

Olemme tehneet yhteistyötä neuvolan sekä puheterapeuttien kanssa. Päiväkodilla lapsille on tullut tutuksi Taisto-talonmies. Yhteistyö ruoka – ja siivouspalveluiden kanssa on tapahtunut palaverissa ja arjessa suoraan siistijöiden ja keittiöhenkilöstön kanssa. Yhteistyö on ollut sujuvaa. Ypäjän seurakunnan työntekijä on käynyt pitämässä musiikkihetkiä päiväkodilla n. kahden viikon välein. Olemme osallistuneet seurakunnan tapahtumiin mm. pääsiäisvaellus. Kirjaston kanssa yhteistyö on ollut hyvää, kirjastossa olemme käyneet keskimäärin kerran kuukaudessa.

8

Ponien ryhmässä on ollut käytössä tiimisopimus, jota on arvioitu kesken kauden sekä keväällä. Lasten huoltajien kanssa on käyty vasukeskustelut syksyllä, arviointikeskustelut kevään osalta on käymättä vielä kahden perheen osalta. Lasten kehitystä ja taitoja on kirjattu ylös havainnointikaavakkeisiin. Lasten leikkejä ja toimintaa on havainnoitu päivittäin ja toimintaa kehitetty näiden havaintojen avulla. Palaverit kauden aikana ovat toteutuneet melko hyvin suunnitelman mukaisesti. Pedagogisten

palaverien toteutumine koetaan erityisen tärkeäksi. Ponein henkilöstön mielestä iltapalavereja/henkilökunnan yhteisiä palavereja pitäisi olla enemmän tiedonkulun, keskustelumahdollisuuden ja yhteishengen ylläpitämiseksi.

Tapahtumia

- 15.8.23 Liikuntaa ja leikkejä Pertunkaarella
- 4.9. Retki leikkipuistoon
- Vko 37 Liikenneturvallisuusviikko
- 4.10. Ponien sadonkorjuujuhla
- vko 41 Oman kirjan viikko
- 13.10. Päiväkodin kekrijuhla
- 3.11. Naamiaiset, Talven alkamisen juhla
- 6.11. Vaokuvaus
- Vko 45 Jekku-jänön seikkailuviikko
- 14.11. Perttulan koululla
- Vko 47 Lasten oikeuksien viikko
- 1.12. Ponien pikkujoulut
- 11.12. Ponien joulujuhla
- 19.12. Tonttujumppaa pertunkaarella
- 5.2. Runebergiin päivä
- 13.2. Laskiaisen viettoa pulkkamäessä
- 14.2. Ystävänpäivän viettoa
- 28.2. Kalevalanpäivä
- 1.3. Uuden presidentin virkaanastujaispuhe
- 12.3. Laulamassa Lukkarissa

- 14.3. Avoimet ovat päättäjille
- 21.3. Ruokakasvatuksen päivä
- 26.3. Pääsiäisvaellus kirkossa
- 9.4. Suomen kielen päivä/ Mikael Agricola
- 30.4. Ponien järjestämä vappujuhla päiväkodin pihalla
- 3.5. Ulkoilu- ja liikuntapäivä Hevosopistolla
- 8.5. Unelmien liikuntapäivä Pertunkaarella
- 14.5. Eskariin tutustuminen
- 24.5. Hevosajelua päiväkodilla
- 28.5. Varhaiskasvatuksen kevätjuhla sekä retki leikkikentälle ja torille jäätelölle